

2023/2042(INI)

29.6.2023

MNENJE

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za zunanje zadeve

o odnosih med EU in Švico
(2023/2042(INI))

Pripravljavec mnenja: Jörgen Warborn

(*) Postopek s pridruženim odborom – člen 57 Poslovnika

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, naj v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker gospodarske in trgovinske odnose med Švico in EU urejata predvsem prostotrgovinski sporazum in vrsta dvostranskih sporazumov, kot je sporazum o prostem gibanju oseb, v skladu s katerimi se je Švica strinjala, da bo prevzela nekatere vidike zakonodaje EU v zameno za dostop do dela enotnega trga EU;
- B. ker sta Švica in EU ključni gospodarski partnerici, saj je EU glavna trgovinska partnerica Švice, ta pa je četrta trgovinska partnerica EU za Kitajsko, ZDA in Združenim kraljestvom; ker sta EU in Švica med glavnimi destinacijami za tuje naložbe in ključni partnerici v trgovini s storitvami;
- C. ker sta se EU in Švica med letoma 2014 in 2021 dogovarjali o institucionalnem okvirnem sporazumu za preoblikovanje odnosov, predvsem z določitvijo ključnih pravil in postopkov za dinamični prevzem in enotno uporabo zakonodaje o notranjem trgu, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje in izvrševanje pravil o državni pomoči ter določili ustrezen mehanizem za reševanje sporov;
- D. ker je švicarski zvezni svet 26. maja 2021 sprejel odločitev, da enostransko prekine pogajanja o institucionalnem okvirnem sporazumu;
  1. priznava, da zgodovinski, dobri in stabilni odnosi med EU in Švico ter skupne vrednote že desetletja prispevajo k miru, gospodarski blaginji, socialni pravičnosti in sodelovanju v Evropi;
  2. poudarja, da varovanje, krepitev in poglobljanje močnih, stabilnih in trajnih trgovinskih odnosov s Švico, ki je četrta največja trgovinska partnerica EU, ostaja pomembna prednostna naloga in je glavni interes obeh strani, zlasti v tem burnem mednarodnem okolju; meni, da bi moral posodobljen in vzajemno koristen odnos, podprt z ambicioznim sporazumom, ne le zmanjšati trgovinske ovire, temveč tudi ustvariti enake konkurenčne pogoje za državljane in gospodarske subjekte EU, ustvariti zaupanje, stabilnost, delovna mesta, rast in blaginjo, zagotoviti nediskriminatorno varstvo pravic delavcev in zagotoviti najvišjo raven varstva potrošnikov in okolja, pošteno konkurenco, trajnostni razvoj in socialno varnost, napredek in pravičnost; poudarja pomen nadaljnjih skupnih prizadevanj za reformo Svetovne trgovinske organizacije (STO), zlasti njenega organa za reševanje sporov, ter za spodbujanje trajnostnih in zelenih trgovinskih pobud pred 13. ministrsko konferenco STO;
  3. ugotavlja, da je uredba EU o gostovanju uspešen dosežek, ki koristi zlasti državljanom obmejnih regij in je na splošno pripomogel k prostemu gibanju oseb; ugotavlja, da države Evropskega gospodarskega prostora že uporabljajo uredbo o gostovanju; spodbuja Švico, naj razmisli o uporabi uredbe o gostovanju v okviru novega sporazuma med EU in Švico, kar bi koristilo tako švicarskim državljanom kot državljanom EU;
  4. priznava, da je tudi Švica sprejela sankcije EU proti Rusiji v okviru vojne v Ukrajini; meni, da bi morali Švica in EU tesno sodelovati pri uporabi zamrznjenih ruskih sredstev

za obnovo Ukrajine;

5. obžaluje odločitev švicarskega zveznega sveta, da prekine pogajanja o institucionalnem okvirnem sporazumu, ki so bila poglavitna za sklenitev morebitnih prihodnjih sporazumov o nadaljnjem sodelovanju Švice na enotnem trgu in nemotenem nadaljevanju trgovine v več industrijskih sektorjih;
6. ugotavlja, da se bodo odnosi med EU in Švico sčasoma neizogibno poslabšali, če se ne posodobita sporazum o prosti trgovini, ki je bil sklenjen pred 50 leti in odtlej ni bil spremenjen, da bi odražal razvoj mednarodnih trgovinskih pravil, in sveženj dvostranskih sporazumov (I in II), ki je bil sklenjen pred skoraj 20 leti, pa tudi če se zakonodaja o enotnem trgu ne prenese, izvaja in izvršuje ustrezno; meni, da bi si morala EU prizadevati za pragmatično rešitev tega vprašanja med EU in Švico; ugotavlja, da je treba zastarele dvostranske sporazume ponovno preučiti, da bi preprečili njihov iztek ter upoštevali razvoj ustrezne zakonodaje EU, da se ohrani vzajemni dostop do trga, zlasti na področju vzajemnega dostopa do trga za industrijsko blago, carinskih olajšav, prostem gibanju oseb, tehničnih ovir za trgovino in javnih naročil; zato poziva Komisijo, naj po ponovni vzpostavitvi pogajanj predlaga mandat za posodobitev sporazuma o prosti trgovini;
7. ugotavlja, da zaščito naložb trenutno urejajo zastareli dvostranski sporazumi med Švico in le devetimi državami članicami EU; meni, da bi sporazum o zaščiti naložb med EU in Švico vlagateljem obeh strani zagotovil večjo pravno varnost in nadalje okrepil dvostranske trgovinske odnose; zato spodbuja Komisijo, naj predlaga mandat za pogajanja o sodobnem sporazumu o zaščiti naložb med EU in Švico;
8. ugotavlja, kako pomembno je okrepljeno sodelovanje med Švico in EU v boju proti podnebnim spremembam; poudarja, da je pomembno, da EU in Švica razmislita o sodelovanju te države pri različnih vidikih evropskega zelenega dogovora, zlasti v programu REPowerEU, vključno z evropsko zvezo za sončno fotovoltaično industrijo; se zavzema za iskanje možnosti za sodelovanje med EU in Švico pri svežnju EU „Pripravljeni na 55“;
9. poudarja, da sporazum o vzajemnem priznavanju (iz l. 2002) postaja vse bolj zastarel, ni pa ga mogoče posodobiti, da bi se upoštevala nova zakonodaja EU; ugotavlja, da to že povzroča tehnične ovire in omejuje trgovino z medicinskimi pripomočki, kar bo v prihodnosti še posebej izrazito na področju strojništva, strojev in strojne opreme, gradbenih proizvodov in umetne inteligence; meni, da bi si morala EU prizadevati za pragmatično rešitev tega vprašanja s Švico;
10. ugotavlja, da posvetovanja s poslovnimi in industrijskimi združenji trenutno potekajo le prek neformalnih informacijskih kanalov; poziva pogajalce, naj se dogovorijo o vzpostavitvi dvostranske platforme za predhodno in naknadno posvetovanje med EU in Švico, da bi olajšali razprave in posvetovanja pred sprejetjem kakršnih koli novih ukrepov ali subvencij, ki bi lahko negativno vplivali na trgovino ali naložbe; meni, da bi bilo treba poslovnim in industrijskim združenjem omogočiti, da vse zadržke glede novosti na področju trgovine ali naložb predložijo sekretariatu te platforme; meni, da bi morala platforma sčasoma postati sestavni del okvira za upravljanje posodobljenega trgovinskega sporazuma in bi morala vključevati ustanovitev službe za pomoč malim in

srednjim podjetjem, ki bi pomagala zmanjšati trgovinske stroške in upravno breme, hkrati pa povečala udeležbo malih in srednjih podjetij v trgovini;

11. poudarja, da so pomembni spremljajoči ukrepi, ki zagotavljajo učinkovito in nediskriminatorno varstvo pravic delavcev, enako plačilo za enako delo na istem mestu za mobilne, napotene in lokalne delavce ter hkrati gospodarskim subjektom EU omogočajo opravljanje storitev v Švici; poudarja, da so takšni spremljevalni ukrepi potrebni za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev za državljane in gospodarske subjekte EU na področjih, kjer ima Švica dostop do enotnega trga EU;
12. pozdravlja prožnost, za katero je poskrbela Komisija, in kompromise, ki so bili na voljo v preteklih pogajanjih o institucionalnem okvirnem sporazumu in začetnih pogovorih;
13. pozdravlja odločitev švicarskega zveznega sveta, da izda mandat za pripravo ključnih parametrov za pogajalski mandat z EU ter poziva Komisijo in švicarski zvezni svet, naj hitro začeta pogajanja; poudarja, da je oblikovanje celovitega okvirnega sporazuma najučinkovitejši način za posodobitev obstoječih dvostranskih sporazumov in odzivanje na spreminjajoče se prednostne naloge na področjih, kot so podnebne spremembe, digitalizacija, pravice delavcev in socialna kohezija; poudarja, kako pomembno je izkoristiti sedanji zagon, saj bodo oktobra 2023 potekale splošne volitve v Švici, junija 2024 pa volitve v Evropski parlament; poziva Komisijo, naj Parlament pravočasno obvesti o vseh novih dogodkih in ga tesno vključi v vse korake, povezane z morebitnimi prihodnjimi pogajaji, pri čemer naj upošteva njegova stališča in omeji prihodnji pogajalski mandat na pet let;
14. poudarja, da bi morali biti sklenjeni dogovori oblikovani tako, da bi omogočali horizontalno doslednost in preglednost, in sicer da bi olajšali izvajanje obstoječih dvostranskih sporazumov ter novih in posodobljenih sporazumov na preprost in praktičen način, ki državljanom, delavcem in podjetjem, ki se ukvarjajo s trgovino med EU in Švico, zagotavlja pravno varnost in predvidljivost ter učinkovito uveljavljanje svojih pravic;
15. meni, da bi moral pri upravljanju morebitnega prostotrgovinskega sporazuma med EU in Švico ali posodobljenega sporazuma o prosti trgovini sodelovati skupni odbor, ki bi skrbel za skupno spremljanje, strukturiran dialog in nadzor Evropskega švicarskega parlamenta;
16. poudarja, da švicarsko zvezno sodišče ni podprlo prizadevanj EU za odstranitev zaščite fosilnih goriv iz Pogodbe o energetske listini; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi lahko podjetja, ki se ukvarjajo s fosilnimi gorivi in imajo sedež v EU, svoje dejavnosti izvajala prek Švice in bila tako še vedno zaščitena na podlagi Pogodbe o energetske listini; spodbuja švicarsko vlado in Komisijo, naj si prizadevata za preučitev morebitnih usklajenih ukrepov v zvezi z naslednjimi koraki glede Pogodbe o energetske listini.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	27.6.2023
Izid končnega glasovanja	+: 36 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Alessandra Mussolini, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Ernő Schaller-Baross, Helmut Scholz, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jürgen Warborn, Iuliu Winkler
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Mazaly Aguilar, Reinhard Bütikofer, Svenja Hahn, Michiel Hoogeveen, Seán Kelly, Miapetra Kumpula-Natri, Javier Moreno Sánchez

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

36	+
ECR	Mazaly Aguilar, Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen
ID	Danilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó, Ernő Schaller-Baross
PPE	Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Gabriel Mato, Alessandra Mussolini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Svenja Hahn, Samira Rafeela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Heidi Hautala

0	-

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani